

varia 1196 (Kehr, *Papsturk.*, 572), 1234 (*Cart. St. Cugat* III, 433), *villa Seruarie* 1295 (Finke, *Acta Ar.* III, 40), *S. Marie de Cervarie* 1331 (*Misc. Griera* I, 375), *ecclesia de Cervaria* 1336 (id., 386). Allí *torrent de Cervera* a la Segarra (*Nomencl. C.E.C.*, 575).

3) CERVERA del Maestrat: *Cervariam* 1171 (BABL II, 269), *Cervaria* 1178 (*Llibre Priv. Uldecona*, S. XII-XVI, 137), 1245 (BSCC XIV, 295), *Cervera* 1249 (*Cpbr.* de Cincorres; Ll. XXVIII, 10), 1343 (*Crònica* de Jaume I, ed. Casacuberta, III, 108, 178, 230), *Servera* 1250 (BSCC XV, 115), *Cervera* 1609 (Reglà-Boronat, 104). Allí *Pla (de) Cervera* (Ll. XXVIII, 120).

ETIM. CERVARIA 'terra de cervos', 'lloc on abunda- ren els cervos', derivat de CERVUS i de formació paral- lela a la d'altres NLL catalans i romànics del tipus *Llobera* < LUPARIA (LUPUS), *Aguilera* < AQUILARIA (AQUILA), *Corbera* < CORVARIA (CORVUS), i semblants. Aquest ètimon, a més a més, és el que confirma la menció de Pomponi Mela ja al S. I: CERVARIA LOCUS, FINIS GALLIAE.

Són freq. els homònims i deriv. de *Cervera* al domi- ni lingüístic català: la *masia de Cervera* a Valls (Ll. XLVI, 1), el *mas de Cervera* a la Serra d'En Galceran (Ll. XXVIII, 157), i la *casa de Cervera* a Carlet (Ll. XXX, 25 178); *La Cervera*, una pda. a Penelles (Ll. XLVI, 61).

Important: SON CERVERA (*son sarvèra*), nom d'un poble de Mallorca i de dues possessions, l'una a Algaida (i vora aquesta *Son Sarvarat*, Ll. XL, 96) i l'al- tra a Llubí (Ll. XLI, 6), i també s'anomenen així un lloc i una font a Menorca vora Es Mercadal (Ll. XLIV, 28, 32).

Llocs menors: *Collcervera* (*kol'sarvèra*), collada i ma- sia contigua situades on la carretera de Gironella a Prats passa dels vessants del Llobregat als de la riera de Merlès (Ll. XXXVIII). A Cervera del Maestrat hi ha el *pou de la Cerverola* (Ll. XXVIII, 123), i a Moncofa la *torre de l'Estany de Cerverola* (Ll. XXIX, 200); també *Cerverola*, indret al te. de Morvedre (Ll. XXX, 37) i *Xerverola* (< *Cerverola*), nom d'una antiga alqueria mallorquina al te. de Montuiri: aquest amb fonètica mossàrab ((on c° > çe).

Entre altres NLL catalans derivats de CERVUS cal remarcar *Cap Cerver*, promontori al te. de Torrevella (Baix Segura); *Puigcerver*, veïnat al mun. de Senterada, i l'homònim *Puig Cerver*, cim del te. d'Alforja < CERVARIU. Sobre el Puig *Cerveris* i el riu *Cervol* (*ser- ból* < **Cerverol*), del Maestrat, veg. article especial.⁴

Cerveró, cognom existent a Cullera (Ll. XXXI, 84), també a Albal, Algemesí, Amer, Castelló de la Plana, Girona i Tarragona, entre altres llocs (*AlcM*, s. v.).

Es troben molts homònims de *Cervera* a la toponí- mia occitana: *Cervières* (H-Alps, Loire) i *Servières* (Corrèze, Lozère); *Cerveireto*, riu que passa vora Cer- vières dels H-Alps; *Serverette* (Lozère) (Mistral, *TdF*, s. v.). A Itàlia hi ha molts NLL del tipus tosc. *Cerbaja* (Pieri, *Top.Arno*, 261). Tampoc no en manquen re- presentants a l'Oest del domini català, des d'Aragó fins a Galícia: *Cervera* (prov. Cuenca, Toledo, Terol, Saragossa, Logroño, Madrid etc.), *Cerveira* (Lugo),⁶⁰

Cerveruela (Saragossa), *Cerveriza* (Sòria) (Madoz, s. v.). Ph. R.

¹ Veg. Alart, *Géogr. hist. Pyr-Or.*, 82-83, 121. — ² Veg. la monografia d'Alart, *Not. hist. comm. Rouss.* I, 172-78. — ³ Tal com hom remarca a la *Gran Geogr. Com. Cat.* (xiv, 361), la forma afrancesada *Cerbère* (per *Cervera de la Marenda*) representa en realitat una etimologia fantàstica, car no té res a veure amb Cèrber, nom del mític ca i guardià dels inferns. — ⁴ *GranEnc.Cat.*, s. v. *Cerver*, *cap*, *Cerver*, *puig*; *Nomencl. C.E.C.*, s. v. *Puigcerver*. Veg. també *EntreDL* II, 103.

CERVERIS, Puig ~

És un dels grans cims de la vall inferior de Campro- don (2203 m. alt.), en el trifini de Vilallonga amb Par- dines i Queralbs (cf. *EntreDL* II, 99-103).

PRON. MOD.: *puç sarbàris*, oït per JCor. a Par- dine i a Queralbs (1935).

ETIM. D'un derivat de CERVUS amb el sufix romà- nic compost -ARICIUS 'puig dels cervos o isards' (cf. *EntreDL* II, 103). J. F. C.

CERVI

Pica Cerví, gran cim entre Boí i les valls del Bosis (2742 m. alt.), en el terme de Malpàs-Durro (XIX, 168), IGC 42°27' × 4°33-34, veg. *TVBoi* I, 8).

DOC. ANT. *Cervino* a. 895 (document sospitós) (Serrano, *NDHRib.*, 136); *Cervino* a. 955-961 (Abadal, *Pallars i Ribagorça*, 382); *Cervino* a. 1021 (Serra- no, *NDHRib.*, 442).

ETIM. D'un llatí MONS CERVINUS 'puig dels cervos o isards' (cf. *TVBoi* I, 8). J. F. C.

CERVIA

1) CERVIA de Ter, poble del Gironès, a l'esquerra del Ter.

PRON. MOD.: *serbiá*, oït a Parlavà i a Vilopriu per Casac. i a Viladamat per JCor. (XXII, 149-25).

DOC. ANT. *Cerviano* a. 937 (Monsalvatje, *Not. històriques* XI, 165); *Cerviano* a. 958 (BABL III, 170); *Cirviano* a. 1007 (Balari, *Orígenes*, 294); *Cerviano* a. 1053 (Monsalvatje, *Not.històriques* XVI, 155); *Cerviano* a. 1053 (*Marca Hispanica*, 1099); *Cerviano* a. 1156 (Kehr, *Papsturk.*, 356); *Belengarius de Serviano gerundensis* a. 1221 (BABL VIII, 149); *Cervia* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 104).

2) CERVIA de les Garrigues, poble de les Garri- gues, cap als orígens del riu Set.

PRON. MOD.: *serbiá*, oït a Juneda i a L'Albí per Casac. i a Cervià per JCor. (1934).

DOC. ANT. *Cervia de Madona...* a. 1359 (*CoDo- ACA* XII, 40).

3) *Cervià*, NL antic del terme de Torelló. *Sto. Felice de Cirviano*, *Sto. Felicio de Cerviano*, en les relacions de parròquies del bisbat de Vic publicades per Mn. Antoni Pladevall, *Catalunya Romànica* II. Osona I (1984), p. 72).